

Nro. 2.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Januariusnak 5-dik napján 1796.
esztendőben.*

*Res gestae Regumque, Ducumque, et tristia bella,
Quo scribi possent numero, monstravit agendo
jam potior pars Europae.*

Ezen folyó Hónapnak 2-dikán, a' Bétsi Udv.
Diárium mellé ragasztatott különös Tudósit-
tó levél szerint, Feldmarschal Gr. Clerfayt, a'
maga fő kvártélyát *Alzeiból Kreuznachba* tévén
által, az újjabb

Hadi Történetek

Fellől, a' közelebb múlt hónapnak 27-kén,
ilyen hivatalbéli tudósítást tett vala; hogy *Kray,*
Nauendorf, és *Hoditz* Generálisaink, *Meisenheim-*
nál, *Alsensnél,* *Arnheimnél,* és *Anwetlernél* az
ellenség Generáljára, *Marceaura* lett szerentség

reá való ütésekben, az ő vezérlése alatt lévő emberekből mind öszveséggel 800 embereket fogadtatának volna el, a' kik között Tisztek is igen feleszammal vagynak; és hogy a' már ennekelőtte ki nevezett Generalisok, 's más egyéb rangú Tisztek mellett, *Knesvich*, *Szentkerezti*, és *Jelachich* Obersterek; *Kévai Antal*, és *Kengyel* Majórok; a' *Wenkheim* Regimentiből Hadnagy *Ulrik*, és a' *Varasdiak* közül, fő Hadnagy *Gojomoretz*, és a' *Sklavóniaiak* közül, zászlótartó *Wionowich* különös vitézséggel viselték volna magokat.

Mint hogy pedig az ellenség Generáljának, *Pichegrünek*, a' *Kaiserslaterni* polztokra sok versenyben tett rájja való tsapásának, reánk való nevező jó ki menetelét lehetett reményleni, mellyről már az előbbeni Leveleinkben emlekeztünk vala; tehát a' Gen. *Neuendorf* alatt lévő hadi sergek osztályai, egy darab ideig csak *Birckenfeldig* nyomúltanak vala elé. A' *Barko* huzárjai közül, Kapitány Gr. *Almásy*, a' közelebb múlt hónapnak 11-dikén *Morbachnál* az ellenségre bukkánván, azt nagy vitézség mellett okosan támodta meg, és közülle 1 Tisztet, és 21 Köz embert fogott el, 3 munitziós szekereket pedig, és 300 mázsa puskaport tőle prédába vett el.

Gen. *Nauendorf*, 12-ben *Ulmetig* nyomúltván elé, a' maga *Birckenfeldi* és *Obersteini* polztyait meg erősítette, az ellenségnek, hátulról, és oldal félt lévő szárnya háborgatására pedig újj osztályokat küldett ki, melly béli tzeljat olyan szentsésen el is érte, hogy az ellenségnek egész hadi serege, 12-dikken, a' *Nahé* mellyékiről, egészen *Morbachig*, *Gremingenig*, *Kirchbergig*, *Simmerning* és *Bacharachig* húzta vissza magát, Generál *Kray* pedig azonnal *Kirnbe* nyomúltván elé, *Szulzbachig* küldette a' maga osztályait, a' hol az a' maga állását meg is erősítette vala.

Gen. Gróf *Hoditz Ekweilerig* nyomúltván elé, az ellenségnek *Kopstein* előtt fekvő tábora eleibe

gen közel telepedett meg. — Feldmarschal Gr. *Clerfayt* a' tábornak elöl járó seregével *Boros* Generált *Herkenfeld*, és *Schönberg* felé *Sohnvaldig* küldette vala; Gen. Maj. *Hertzeg* *Hohénlohe* pedig *Stromberget* szállotta vala meg.

Gen. *Marceau* a' közelebb múlt hónapnak 14-én, a' Gen. *Kray* forposztyaira ütett vala, de kárával vissza verettétvén, tzéljában tellyességgel nem bóldogúlhatott. Generál *Neuendorf* pedig a' maga egész táborával *Birkenfeld* felé nyomúlván, a' maga posztyát, közel *Stumpfen-Thurnhoz* küldette elé.

Gen. *Hoditz*, az ellenséget *Klopsteinnál* támodta vala meg, holott is közüllök 200-at elfogván, egy ágyújokat bé szegezeltette, mást pedig 2 munitziós szekérel együtt, prédába vett el töllök, melly alkalmatossággal, a' Gen. *Stabtól*, Majór *Pokorny*, és a' Császár Hufzárjai közül, Kapitány *Révai*, magok vitézségeknek különös jeleit adták.

Gen. *Boros* az ellenségnek *Schönebergnél* lévő minden posztyait támadván meg, az ellenségnek 30 embereit el-fogta, és *Shöneberget* meg szállván, *Dierenbachig* nyomúlt elé.

Generál *Nauendorf* úgy határozta vala meg magában, hogy 15 dikben az ellenségre, a' maga *Stumpfen-Thurni* fekvésében üttessen réá, és az által ötet arra kényszerittse, hogy magát onnan is vissza húzza; melly alkalmatossággal való ellenségre ütést, Gen. *Seckendorfra*, és a' *Wurmser* szabad serege béli Oberstlieutenant, Báro *d'Aspréra* bizta, a' kik az ellenséget *Guntenthalból*, *Morbachból*, és *Roepertből* ki nyomván, az ő fekvő helyeiket el-foglalták, a' réájok borúlt éjtzakára kelve pedig, *Trarbachhoz* igen közel, *Longheimig* nyomták vissza az ellenséget, a' kik közül 300. el-estenek 150-nen pedig el fogattattanak; melly alkalmatossággal Gen. Báro *Seckendorf* és Obristlieutenant *d'Aspre*, a' magok elő-

re való látásoknak, és nagy szívű vitézségeknek tsalhatatlan jeleit adták, a' kik mellett más hadi Tisztek is u. m. a' Gen. Stabtól Majór *Starszinsky*; a' *Pellegrini* Reg. Maj. *Gavasini*; a' *Karaitzaiéból* Maj. *Schuster*, és többek is, a' magok jó viseletek által, magokat a' Királyi kegyelemre méltókká tették.

A' Szerentsének e' képpen való fordúlása által újj tüzet vévén Gen. *Nauendorf*, *Hermeshéhl* felé nyomúlt elé, és a' maga forposztyait *Trierhez* nem mellze, *Daumennél* állította meg, a' honnan az Oberstlieutenant *d' Aspre* serege jobb szárnyának fedezésére, *Neumagen* környékébe segítséget küldett.

A' *Pellegrini* 3 kompániából álló, és *Kempfeldbe* fekvő osztályára útvén az ellenség, és a' Batallion Commendánsa, Major B. *Strachvitz* öszve húzván a' maga vitézeit, leg előbbszer az előtte lévő eröss ellenséget visszra nyomta vala, de 4 órákig tartott kemény maga viselete után, a' maga embereivel együtt az ellenség fogságba esett, melly alkalmatossággal, két ágyúit is el-vezette.

Minthogy pedig az ellenség, a' Gen. *Nauendorf* vezérlése alatt lévő seregnek jobb szárnya tájjékán nagyon gyülekezett vala öszve, mellyből azt lehetett kihozni, hogy az ellenség olyan szándékkal vólna, hogy magát a' Gen. *Nauendorf* serege háta mege húzza, látván azt is, hogy az ő nagy erejének majd ellene álni, sem pedig a' *Trier* felé menő úttyában meg akadályoztatni, a' *Trarbach*, és *Bacharach* között fekvő helyt megtartani nem lehetne, jobbnak találta Gen. *Nauendorf*, az előbbeni *Birkenfeldnél* lévő helyére visszra húzni magát.

Az alatt az ellenségnek maga visszra húzásáról bizonyos tudósittást vévén Gr. *Clerfayt*, *Hertzeg Hohenlohé*, és *Boros* Generáloknak olyan rendelést adott ki, hogy az ellenség forposztyai-

ra üssenek réájja, mellyre való nézve Hertzeg *Hohenlohé* 17-ben reggel, 4 kolonnával *Bacharach*, *Ober-Diernbach*, *Taxweiler* és *Diernbach* felé nyomult elé, melly idő alatt Gen. *Boros* az utólszor meg irt helynél az ellenség Forpofztyaira ütven, azt egymástól el-szélesztette, Hertzeg *Hohenlohé* pedig, ámbár a' *Rhénius* jobb partyáról egynéhány könnyü truppokat annak bal partyára által szállított, és *Bacharachnál* az ellenségre való tápásra segedelmet küldetett légyen is magának, de a' külömben is nagy erővel lévő ellenséget, *Dreichenhausennél* elébb nem nyomhatta. — A' több Kolonnék sokkal szerentsésebbek vóltanak, a' mellyeknek az ellenség ámbár keményen ellentállott, és a' mellyeket egynéhány izben visszanyomott légyen is, de még is utóljára kelve, az ellenséget, annak nagy kárával vissza verték, és fel-tett tzeljokat a' magok elébb való nyomulásokban el-érték. Estve felé az ellenség újjolag szerentsét próbálni, és az ő előbbeni posztyait el foglalni akarván, annyiban vólt szerentsés, hogy a' *Rautner* tettöt el-foglalván a' mi könnyü Truppjainkat visszanyomta vala onnan; de Major *Gr. Morzin*, és a' *Waldek* Reg. való Kapitány *Jákobi*, nem külömben a' *Kinsky Ulrich* Reg. való Hadnagy *Susitschky*, és a' *Callenberg* Reg. Majora, *Gr. Callenberg*, olly bátor szivvel rohantanak az ellenségre, hogy közülle sokakat le vagdalván 1. Tisztet és 30. Köz embert el-fogtanak, az ellenség' több meg maradott embereit pedig onnan el-kergették. Ezen alkalmatossággal a' *Waldeck* huszárjai, magok vitézségeket különösön ki mutatták. Az ellenség, szaladása közben is mindenütt kergettetven, 100 embereinél többen estenek a' mi fogóságunkba, *Taxweiler* és *Siffersbach* pedig a' mieinktől meg-vétetteten, utóljára kelve, Generál *Boros* is *Diernbachot* meg-vette, mellynek alkalmatosságával, mind a' Császár gyalogsága, mind pedig a' *Latour* könnyü lovassága, vitézei magok jó viseleteknek, különös jeleit adták.

Az ellenségre ez úttal való réa tsapásnak jó ki-menetelét, Feldmarschal Gróf *Clerfayt*, nagy érdemű Hertzeg *Hohenlohéna*k tulajdonitja, kinek tanú bizonyság tétele szerént, a' több általa ki neveztetett magokat vitézi módon viselt érdemes Tisztek között vagyon, a' Császár hufzárjai közül, Majór *Fejér* is.

A' közelebb múlt hónapnak Dec. 8-dikán, nem bülömben 15. 16. és 17-én tartott tsatazásokban esett vesztségünk, az el estekre nézve. 1 Fő Tisztból, és az Al-Tisztekkel együtt 73. Köz emberekből és 25. lovakból állott; meg se bessittettek Fő Tisztyeink 13-kán, és az Al-Tisztekkel együtt 311 Köz embereink, és 4 lovaink.

Az el-esett Tiszt, a' határ szélen lévő Stutzosok közül zászlótartó *Willich*; a' meg-sebessittek között vagyon a' *Warasdi* Bataillonból Majór *Kengyel*; a' kiknek pedig hová lett lételek felöll nem lehet tudni, azok között vagynak a' *Mitrowsky* Reg. Fő Hadnagy *Simon*, és *Lázár*.

Nagy Britannia.

Pitt Minister, a' közelebb múlt hónapnak 9-én tartott ülésében az alsó háznak, azt adván-fel, hogy mivel már a' Király, a' Frantzia Ország mostani igazgatóival Tractára léphetni, és hogy velek jó fel-tételek alatt, egész Európára nézve is békességet kötni meg-lehetne, azt meg esmérte legyen; tehát a' Királyhoz azon kegyelmességiért meg-köszönő levelet kellene küldeni: de *Scheridán* kéteikedvén a' *Pitt* szavaiban, az ellen nagyon ki költ, azon ki-jelentés alatt olyan tzeit gondolván el-rejtette lenni, a' melly a' békesség köthetést, nemtsak bizonytalanná, hanem lehetetlenné is fogna tenni; igen különös dolognak tartván egyszerűsmind azt is lenni. hogy az Angliai Nép, a' maga milliókból álló kintseit, és a' maga vérét, nem egyébért, tsak egy *Chimaeráért*, áldozta-fel,

és az akar egy olyan nagy sokaságból álló Nép igazgatására igazgatás módját bé hozni.

Wilberforte a' *Pitt* Minister pártjára álván, az mondja vala: Hogy a' mitsoda nagy külömb-ség vagyon valamelly *Despotismus* és *Démokra-tzia* között, olyan nagy külömb-ség vagyon az előbbeni, és a' mostani Frantzia Constitu-tio között is; mivel mind a' *Vének Tanácsa* mind pedig az 500 személjeből álló Tanács, már egymással szép egyességbe, és rendbe vagy-nak, és a' nép között való fel-zendülhetésnek is úgy eleje vétettetett, hogy már az ember közöt-tök nyugodalmat és bátorságát ígérhet magának, mellyre *Gray* fel kiáltván azt mondja vala: A' szerint Angliának 57 millióból álló pénze hiába vesztegettetett el, és az ő vitézeiknek patakka-l folyó véreik hiába ontattattanak ki. Nem azt kel-let volna a' Ministereknek mondani, a' mint leg-elébb tselekedtenek, hogy a' Frantzia *Monarchiát* helyre kell állítani, a' Király gyilkossait meg-kell büntetni, és török, szabad, hadaközni kell, hanem azon kellett volna inkább lenni, hogy a' *National Convent* két házra osztassék fel. Már most azt kell a' Ministereknek tselekedni, a' mit eleintén nékiek az *Oppositio* tanácsolt vala: Frantzia Ország immár közönséges Társaságnak lenni tartottatik.

Ezekre *Pitt* azt mondja vala: Hogy Anglia tsupán tsak óltalmazó, és az Európai Országok Igazgatási módjainak továbbra való fenn tartá-sokért folytatta a' hadat; és hogyha őtet az iránt kérdenék meg, hogy ugyan mit nyertének az An-glusok a' had folytatásával, ő arra azt kéntlenít-tetnék felelni: Hogy mind azt, a' mellyet a' had folytatásán kívül bizonyoson el-vesztettének vól-na. A' Frantzia Monarchiának helyre való álli-tását ő eleinte kívánta ugyan, de azt soha se tar-totta olyan fel tételnek, a' melly nélkül békes-ség nem köttethetik, melly szerint ő, a' maga elébbeni tselekedeteinek most se mond ellene, és

hogy most is nem a' Ministerekben, hanem a' Fr. Ország körülállásaiban, és fundamentumos állapotásaikban esett volna a' változás. Hogyha pedig a' Fr. systema, az Anglusokéhoz hasonlatos volna, a' sokkal jobb, és hogyha az, az egész Nép kívánsága szerint igazittatnék, sokkal állandóbb lenne. Melly szavain *Pittnek*, *Fox* igen örvendezett, annyival is inkább, hogy a' Frantziákkal való békesség kötésre, már a' Ministerek is réá állottanak, hogy mindenek az ő megjövendölése szerint tellyesedtenek volna bé, és mindenek úgy történtenek, mint az Amerikai háborúban estenek vala. A' Ministerek eleintén igen keményen, most pedig végtére szeliden tselekedtenek, mert *Roberspierre* alatt is lehetett volna a' békesség iránt Tractára lépni, mivel az nem függ attól, hogy mitsoda Fő Uralkodója vagyon valamelly Országban, elég az ha az ember vele békességet szerezhét, azt pedig mentől hamarább ha tökéletességre lehetne vinni, annál jobb lenne Angliára nézve. Utóljára kelve a' mint *Pitt* feladta vala, abban egyeztenek meg; hogy a' Király kegyelmességeért megköszönő levelet küldjenek a' Királyhoz, De a' békesség kötésében, a' lészzen már nagy akadály, hogy Anglia azt kívánja, hogy *Hollandia* és *Niederland in Statu quo* maradjanak, Anglia pedig, a' Jó Reménység fejét Bonificatióba tarthassa meg. Mi lészzen ebből? azt még tudni nem lehet.

Frantzia Ország.

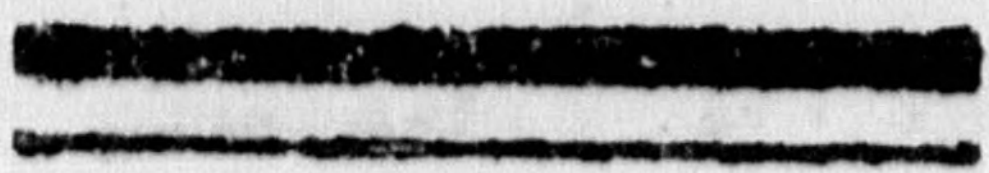
Minekutánna a' *Mársiliai* Nemzeti Gárda fegyverétől megfosztattatott, és a' Conventnek anakelőtte volt Biztossa, *Freron*, a' ki most a' Directoriumnál Commissárius, a' dolgot keményen kezdette volna folytatni; azóltától fogva, a' városnak sok lakossai, újj gyilkosságoknak, 's több egyéb rosszaknak kiütésektől félvén, azon várost elkezdték hagyni. A' *Directoeium* tagjai, a' magok foglalatosságait, egy más között ekép-

pen osztatták fel: — „*Reubel* az országon kívül lévő foglalatosságokra; *Carnot* a' hadi dolgokat tárgyzatokra; *Letourneur* a' tengeri dolgokra; *Lareveillere Lepau* a' hazában ben lévő foglalatosságokra, és *Barrás* a' *Párisi* Politziára, és a' mik ezen roppant várost illethetik, mind azokra vigyáznak.

A' *Párisi* Dec. 14-én költ levelek szerint, a' *Wendei* fő vezérlest folytató Gen. *Hoche* úgy gondolkozik; hogy a' háborúnak a' képpen leg jobban végit vettetheti, hogyha a' maga Táborát, egynéhány Kántonokra fel-osztván, azon Truppok által, a' Közönséggel a' fegyvert szép szerint letéteti, a' kik pedig a' képpen le-tenni nem akarják, azoktól erővel el-szedetteti. Azon lakosoknak le-tsendesítésekre, a' kik attól tartottanak, hogy katonákká kelletik lenniük, azt hirdettetteki; hogy a' *Frantzia* Országi közönséges társaság ellenségeivel való bajvivásra, és frigy kötésre való nézve, ő a' Közönségtől, a' tsendesen való lételen, 's magok mezei munkájokon való visszátérésen kívül, egyebet semmit nem kíván. Ezen tudósítás úgy hirleli, hogy az Országnak belső állapottyára ügyelő minister igen jó rendelkezéseket tévén, egynéhány napoktól fogva, a' kenyér kiosztása jobb móddal és jobb rendel menne véghez, mint annak előtte ment vala.

A' *Svékusoknak* a' *Bétsi* Udv. volt Követe *B. Engstrom*, egynéhány napoktól fogva *Párisba* van. — A' *Párisi* Nationále institutum, a' több nevezetesebb emberek között, a' maga tagjaivá, a' híres *Gregoirét*, *Larevellere-Lepauxt*, a' *Douay Merlint*, *Pastoretet*, *Raynalt*, *Rheinhardot*, *Düpontat*, és *Fleurient* vette fel.

A' *Párisi* Justitzminister, a' halálos vétkeket vizsgáló és büntető Törvény székekhez egy kemény Circularist botsáttatott, azt parantsolván meg abba; hogy a' hazájokból ki költözött személyeknek árestálásokban és meg-bünletésekben keményen

magokra vigyázzana, semmit nem hátrván az a' féle mentségre, hogy ők a' nagy Tyrannismustól való félelem miatt, mentenek volna el hazájokból, annyival is inkább; hogy az olylyatén személyeknek hazájokba való vissza menésre ki rendelt idő szakasz, régen el-tölt volna, következés képpen, a' kik azon meghatározott ideig, magok hazájokba vissza nem mentenek, azokat, mint hazájokat igazán el hagyott személyeket, úgy lehet tartani, és a' képpen is kell megbüntetni.

A' kéz pénznek járása végett ki neveztetett 5 Vekslerező Agenseket a' Directorium maga eleibe idéztetvén, annak akart végire járni, hogy mi legyen annak tökéletes igaz oka, hogy az aranynak, és az ezüstnek arra hirtelenséggel olyan erőssen meg nevedett, mellynek ők ezen okait adták: 1.) Hogy az assignáták erőssen megsaporodtanak, mellyek miatt 2.) A' vásárosok között el kerülhetetlenül szükséges Hittel (Creditum) nagyon kétségbe hozattatott, ehez járúl 3.) Az is, hogy a' mezei emberek is, a' magok termeléseket az assignátákért adni nem akarják, és utóljára kelve 4.) A' szükség arra kényszeritti az igazgató székét, hogy minden úton módon pénzt csináljon öszve.

Az 500 személyekből álló Tanátsnak, Dec. 14-én azt adta tudtára a' Directorium, hogy a' kereskedők öszve gyűlésekre való helyet, egy darab ideig, azért zárattatta volna bé; mivel bizonyoson úgy tapasztaltatott, hogy abban, a' hazájok ellen való öszve esküvés végett, gyűlnének gyakran öszve.

A *Cormatin* törvényes dolga, az el-igazítás végett Dec. 12 én elé-vétetvén, az, az emberek figyelmetességét igen nagyon magára vonta, ki is magát a' Törvény szék előtt elevenen oltalmazván, a' közönséges bátorságra vigyázott előbbeni Commissiót, a' mellyben *Doulcet*, *Tallien*,

Cambaceres, Freilhard, Rabaut, Sieyes, Reubel, és *Gillet* vóltanak a' Deputatusok, azzal vádohta; hogy az a' maga szavát meg-nem tartotta vólna, minthogy Jun. 4 én olyan ígéretet tett vala, hogy mind az ifjú Printzet, mind pedig a' Királyi Kis-aszszonyt, a' *Tempeli* fogságból ki hozatván, őket *St. Cloubba*, onnan pedig *Vendébe* vitetteti; Hogy pedig a' közönséges jóra ügyelő *Commissio Cormantit* és az ő Társait azzal meg-tsalta, és hogy a' békességet meg-törte, annak meg bizonyittására a' *Commissiónak* fennebb ki nevezett Tagjai közül, egynek tulajdon keze alá-írásával meg-erősített levelet mutatván elé; az 500 személjek' Dec. 14-én tartott gyűlésében, azon irás felöll vólt a' szó. *Tallien* azt erőssitti vala, hogy valameddig ő, a' közönséges jóra ügyelő *Commissiónak* tagja vólt, a' *Commissióban* olyan irás felöll, soha még leg kissebb szó se vólt, és ő a' félének a' nevit soha alájja nem írta vólna, 's a' több Deputatusok is magokat éppen úgy mentették. *Treihard* azt adta-fel, hogy *Cormantin* azon irásnak igazságos vólta meg-bizonnyittására elegendő időt kívánna, mellyből tsak azt lehet ki nézni, hogy a' *Frantzia Közönséges Társaság* ellenségei, mind a' 14 nap, egy hónap, 's több időnek kérésével, tsak arra várakoznak, hogy azon idő alatt, a' *Respublika* ellen valamelly újj *Revolutio* üsse ki magát, a' 500 személjeből álló *Tanáts* pedig a' feljebb említett irás meg bizonyittására időt rendelvén ki, azzal egymástól el-bomlott.

Spanyól Ország.

Az éjszaki Amériikai egyesült Statusoknak, az Angliai Udvarnál lévő, tellyes hatalommal bíró *Ministere Pinkney*, a' ki *Madridban* is Junius-tól fogva, ugyan azon tulajdonságaival bírván, mulat vala; hogy az éjszaki Amérikában lévő közönséges Társaság, és a' *Spanyól Udvar* között, egynéhány esztendőktől fogva *West-Floridáért*, és *Mississippi* vizén való hajókázás felett fenn for-

gó akadályokat el-igazította, a' béli tzeljät immár tökéletesen el-irte. Melly felett való Tracta, a' Spanyol Királynak még Oct. 26-án maga keze aláírásával meg-erössítettvén, az, azonnal az éjszaki Amerikai Statusoknak *Congressussához* el-küldetett; *Pinkney* pedig Novembernek 4-dikén *Párisba* ment.

A' Frantzia közönséges Társaság tagjai, és a' hazájokból ki költözettek között, a' *Cadixban* sok ízben magát elé adott versensengések, és a' Frantzia flotta vezérének, *Cadixban* a' felett tett panaszja, arra adtanak alkalmatosságot, hogy az hazájokból ki költözettek ellen, újjolag szorofs régülák irattattanak.

Azon egyesült Spanyol Frantzia Flotta. a' mellynek *Cadixból Sz. Domingóba* kelletik el evezni, az azon Országot illető Articulusnak bé tellyesítésére nézve, mellyet a' nem régiben kötött békesség alkalmatosságával, a' Spanyol Udvar, a' Frantzia Köz Társasággal készített vala, a' mint mondják 15 Spanyol, és 17 Frantziá hajókból áll. Ezeken kívül, a' *Cadixi* kikötő helyben 14 linea hajók, 3 fregatták, mellyek *Havanába*, a' mellyek pedig *Limába* rendeltettek, azon 2 hajók, és 2 fregatták, mindennemű hadi eszközökkel készítettnek ki.

Admirál *Alava* olyan parantsolatot vett, hogy 3 linea hajókkal, 2 Fregattával, és 1 Brigantinével *Cadixból* mentől hamarább útnak induljon, a' néki által adott parantsolatnak, a' déli tengeren való véghez vitelire.

A' *Hanavából* várt hajók, már mind megérkeztenek, és magokkal igen gazdag terheket hoztanak, most pedig már, a' *Caracasból* jövő flotta hátra maradott részei meg érkezéseket várják, mellyek 7 hajókból állanak, Az egész Flotta 12 hajóból állott vala, mellyekből 5 már megérkezett. Az utólsóbbal pedig egy Frantzia Flotta találkozott szembe, a' mellyen a' Frantziák szá-

razon vitézkedő truppjai, nap nyugoti Indiára vitettetnek vala.

A' *Malagából* még Majusba elment Flotta, Juliusnak 11-dikén *Havanába* izerentsésen megérkezett.

Spanyól Orzágnak a' melly Követje, a' békeség kötés végett *Basiléába* küldetett, és annak utánna *Frantzia* Orzági Követté neveztetett vala ki, Fő Nemes (Chevalier) *Yriarte* betegségbe esvén, a' *Spanyól* Udvertól az iránt kirt vala szabadságot, hogy a' maga meggyógyítására nézve mehetne haza, mellyet megnyervén, útnak indúlt, de nem érhetett *Madridba*, mivel az úttyába, *Katalóniában*, *Gironában* meghalálozott.

Olasz Ország.

A' *Piemonti* tábornál, a' mint a' *Turini* Dec. 9-dikén írt levelek hirlelik, addig semmi nevezetes dolog nem esett. Hogy *Alsó Lombardiának*, és *Mondovi* Tartományának óltalmazására elegendő óltalmazó sereg légyen, azon minden módou igyekeznek, a' minthogy az oda való truppok, sok más Tartományokból való gyalogsággal, és lovassággal erősítettnek meg. A' legnagyobb erő *Alessándria* és *Tortona* közé helyeztetik; a' Cs. K. truppoknak fő kvártéljok pedig *Aquiba* lészzen. A' melly leg szélsőbb posztokra, a' *Frantziák* Dec. 10-kéig réá ütettének vala, ezek: *Montenotte*, *Altare*, *Mallere*, *Caregre*, *Cairo*, *Rochetta*, és *Piána*, *Dego* mellett. — Az ellenség Generálja *Scherer*, és a' végre hajtó *Commissáriusok Szavonában* vagynak, a' hová *Génuából*, a' *Frantzia* követ *Villárs* is útnak indúlt.

Egymás ugyan tsak *Turini* levélből azt olvassuk; hogy már azon helyek is, mellyek ennelötte a' *Frantziáktól* nagyon tartattanak vala, tellyes bátorságban vagynak, és hogy a' *Frantziák Cévánál* tovább nem nyomúltanak volna. —

Látván az ellenség a' mi trnpjainknak magok vitézi meg-határozásokat, *Garesziot*; *Bagnoscot*, és az közelebb lévő tetőket el-hagyván, azon helyekre vonták magokat, a' hol 1794-dik éltendőben fekütnének vala, a' magok fő kártélyokon kívül, melly is *Szavona* és *Finálénál* fekszik

Hollandia.

Az a' Terminus, melly a' *Nationál Convent* iránt való külömböző értelmeknek, egybe szedések végett, Nov. 29-ére tétetett vala, hogy azok iránt Dec. 9-dikén tejendő Tudósításokból végső meg-határozás tétetethessék, még továbbra halasztatódott. Azomban az épületnek készítésével úgy iparkodnak, hogy minekelőtte a' Convent, ezen éltendőben Februariusnak első napján öszve gyűlne, addig minden tökéletesen készzen legyen. —

Minthogy a' Frantziák, magokat a' *Rhénus* mellyékiről vissza húzni kéntelenítettének, a' Hollandiai széleknek meg-erössítésekre nagy készületek tétetnek, melly végett a' Frantziák Fő Generáljával *Marceauval*, naponként Conferentziát tartanak.

Az örökös Helytartónak portékái között, a' Borai is el-adattatván, azokból 19000 forint jött bé.

Az Ország óltalmazásra rendeltetett *Commissio*, annak óltalmazása végett újjolag 1,681,060 R-forint. fizetett ki.

Hágában a' régi Udvar háta megett lévő szép mulató kertnek el-rontásához Dec. 11-dikén kezdettenek hozzá. *Amsterdámban* egy Hollandiai Patriota így szólott. Mivel már napkeleti Indiát is el-vesztettük, már a' felől kell gondolkoznunk, hogy az a' béli kárunkat miképpen nyerhessük vissza, én leg jobbnak azt tartom, hogyha tengeri tolvajok leszünk, mint az *Algiriaiak*. *Bel pensiere, ma grand peccato!*

Elegyes Tudósítások.

Egy érdeemes velem levelező vitéz Tiszt barátom, következő levelét indította hozzám a' köze-

lébb múlt hólnapuk 12-dikén a' *Tudvajer* kántó-
nérunk statiojából.

Egész ármádánk a' falukba rukkolt bé, mi-
neku' ána az ellenséget a' *Germerseimi* lineákba
bé-hajtottuk, és forpostjaink a' *Rénustól* fogva a'
hegyekig *Schweigenheim*, *Freisbach*, *Freimers-
heim*, *Klein Fischlingen*, *Edersheim* és *Roth* ne-
vű helységek előtt linéát húztak volna. Noha fe-
lettébb kedvetlen az idő, mivel majd az eső esik,
majd havaz, majd ismét fagy; még is mindazál-
tal a' szabadságot kukurikoló, mindent egyre ron-
tó 's meg-eméltő kakasok nem hagynak békét,
egész napokat fegyverben 's ló háton töltünk el,
és sokszor 20 órát is ülünk a' nyeregben. Ezen
hónapnak 9-ikén korán reggel, vagy 2 divisio lo-
vassággal, és néhány brigáda gyalogsággal bé-
verték a' hegyek alatt az *Edesheim* és *Roth* hely-
ségeknel tanyazott, *Lopkovitz* regementjéből vaió
őrálóiunkat szinte *Edinghofenig* 's *Majtig*, és az
egész tartományt recognoscirozták; de mihelyt a'
hátrább lévő falunkból vitézeink ki rohantak, leg
ottan amazok vissza futottak. A' következő nap
úgy mint 10 ben bal szárnyunkat tetteve, jobb
szárnyunkat pedig egész erővel attaké oza az el-
lenség; a' bal szárnyán tudailik *Schweigenheim-
nél* a' *Wurmser* huzárjai, és *Székely* gyalogság ál-
tal, *Ott* Generális Commandója alatt, szinte a' li-
néáig vissza veregett, min kután két ágyút, és
80 embert elvesztett volna. A' jobb szárnyán,
melly ellen egész erejét fordította, nagy hirtelen
bé rohana, és kevésben múlt, hogy *Mikémet* is
a' helyekkel együtt el-nem foglalta. Ésha a' Szé-
kely huzár regementjének három Svadronnya *Dá-
niel* Obristlieutenant úr vezérlése alatt, *Fislingen*
és *Edesheim* közt hadi rendbe nem állott, és azt
nem tette volna, hogy az oldalába akar bé vág-
ni, talán *Naustadig* is előbre nyomult volna. Ha-
nem látván a' Székely huzárokat, a' kolonnéba
marsirozott infantériáját 's kavallériáját vissza
húzta, és a' fent nevezett három svadronnal ösz-
ve tsapván, szinte estig húzta a' viadalt. A' Szé-
kely huzár regementnek több osztályait is oda ve-

zetvén *Bora Oberster* úr, a' tsata meg újjult, és estve felé mind infantériája és kavallériája, mind artillériája hátrább nyomatott. Ezen vezedelmes környülállások közt igen ditséretesen viselték magokat *Gróf Teleky, Székely Sándor*, 's *Hents* kapitány, és *Handl* fő hadnagy Urak, ámbár se gyalogságok, se artillériájok nem vala.

Másnap úgymint 11-ben korán reggel elkezdette *Hotze* Generális az el-foglat hegy allját és *Groz-Fistlingent* attakérozni, minekutánna mind gyalogság, mind artilléria érkezett volna hozzá azon éjjel; a' tsata reggeltől fogva szinte setét estvéig tartott, de igen szerentsésen, mivel tsaknem egészlen a' lineáig veretett vissza az ellenség. A' hegy alatt az Erdödi regementjének 2 divisiója, Mélt. *Piatsek* Oberster úr vezérlése alatt; *Fistlingennél* Szénási Oberstlieutenant gránátéros bataillonnya, 's a' Székely hufzár regementnek Oberster divisiója; *Treimerheim* mellett jobbra ugyan azon regementnek Oberstlieutenant 's Majór divisiója, olly vitézül viselték magokat, hogy kinek-kinek bravurját avagy vitézségét le-nem irhatom, hanem tsak azt irom például, hogy a' Székely hufzár regementje Obristlieutenant divisiójának *Second* kapitánnya, *B. Rádák* úr, a' maga fél egy escadrónnyának egy tzúgjával, melly 38 — 40 emberből állott, az ellenség oldalába bé vágván, a' *Fisletingeni* erdőtskénél 70 embert, és 8 lovat el fogott; imitt amott 400 kakasoknál többen zárat-tak bé elevenen ketretzüngben, sokakat mejesztve, vagy koppasztva imitt amott el-szórván

J e l e n t é s.

A' *Ketskeméti* Ser-Ház, a' benne lévő Pálinka főző épülettel, és hozzá tartozandó száraz malommal együtt, a' reánk fel-viradott 1796-dik esztendőben, ugyan Ketskeméten Sz. Gergely napkor, az az Mártiusnak 10 és 11-kén tartandó közönséges vásár alkalmatosságával kótya vetye által a' többet ígérőnek árendába ki fog adattatni. A' kinek tetszik, 's annak ki árendálására kedve vólna, a' meg-irt napon Ketskeméten magát a' város házánál jelentse.

O D E

Manheim armis Caesareis captum,

die 23-a Novembris 1795.

— — — Caesar

Quicumque mundo terminus obstitit

Hunc tangat armis. Horat. III, od. 3-a

* * * * *

M*anhema duris quassa tonitribus*

Alte levatum credula verticem

Ponis? minorem te que noscis

Cæsareis aquilis. Vides? quam

* * *

Robusta Franco moenia milite

Convulsa toto corpore contremunt?

Illustris armis dum Vorumser

Fulminat, et gravis ardet ira,

* * *

Triumphat Heros: dissipat hosticas

Ferro cohortes: vincit aheneis

Turmas catenis, quæ minatæ

Exitum Superis, et imis,

* * *

Sic, sic protervos fulmina spiritus
Demoliuntur: pectora quæ fero
Excita motu, sempiternis
Perniciem meditata Divis.

* * *

Direpta templis munera Numini
Sacrata: mos, lex, norma procul dare
Cursus jubentur: tum Sacerdos
Thuricremis prohibetur aris.

* * *

Eheu! cruento sævit acinace
In Sancta terris Numina Principes,
Et innocenti non veretur
Sanguine commaculare dextras!

* * *

Tellure Franca fugerat æquitas,
Quidquid per Orbem concipitur nefas
Insedit alte luctuosa
In Patria, furor, ira, cædes.

* * *

An ista norma est libera civium!
Isti ne mores? diripere omnia!
Vastare flaminis, et pudicas.
Proh Superi! violare mentes.

* * *

Mosella, *Rhenus* condiderant caput
Alte sub undas, ne videant nefas
Olim beatis, sic refundi,
Barbarie dominante, terris.

* * *

Non iste mos es tygridibus feris,
 Non iste, tellus quem tulit, aspero,
 Mos est leoni: non cruentis
 Lex lybícis agitata monstris.

* * *

O! Franca tellus, huccine concidit
 Avita Gentis relligio? huccine
 Mentēs sacratæ devolutæ?
 Corda, animi superis dicati?

* * *

Spectare numquid fana potes truci
 Eversa dextra? sanguine limina
 Conspersa Patrum? tum Ministros
 Nulla sacris dare thura flammis.

* * *

Videbit isthæc posteritas tua,
 Et lacrymarum proluet alveo,
 Insanientis dum furoris
 Reliquias, monumenta cernet.

* * *

Istis ne nati venimus ex Avis?
 Quos sic nefas tum perdomuit scelus!
 Qui prisca magni jura Regni
 Vertere, qui lacerare nisi!

* * *

Spectabat isthæc Numen ab arduo
 Sublime Olympo: *Sat sceleri datum.*
Virtus obarmet bellicosas
Caesaris Imperii catervas.

I * *

*Compescat ignes Mars meus Austrius,
Cristasque vellat vertice Francicas:*

*Gens ista FRANCISCI triumphos
Depositis veneretur armis.*

* * *

*Et jam minaci Clerfius emicat
Per signa vultu: jam litui, et tubæ
Iminugiant: jam concitatas
Austriadum rapit ira mentes.*

* * *

*Jam fulminanti consimilis Jovi
Magnus Vorumser colligit agmina,
Versat que Francas trux catervas,
Et valida rotat arma dextra.*

* * *

*Jam miles ardet, lumina jam feris
Suffusa flammis: ira stat ensibus:
Calcere jam gestit cruorem
Francicum equus, rotat ore spumas.*

* * *

*Saevit tremendis Mulciber ignibus:
Jam jam putares cardine diripi
Telluris orbem: jam fatiscit
Flammivomo levis æthra pulsu.*

* * *

*Fortuna debet: Jupiter imperat,
Manhema pressa est. Vox vocat urbium
Robur potentis Caesaris, quod
Et reliquas premat hostis iras.*

Expandit alas alma beatitas,
 Saeculumque mundo redditur aureum,
 CAESAR triumphat: fraena duro
 Intrepidus ligat arcta Franco.

Cecinit Nitriæ

Fidalcus Ladonius

Poëta Arcas.

E L E G I A.

*Quam de felici armorum Austriacorum contra Gallos
 successu, reportatisque victoriis concinnavit*

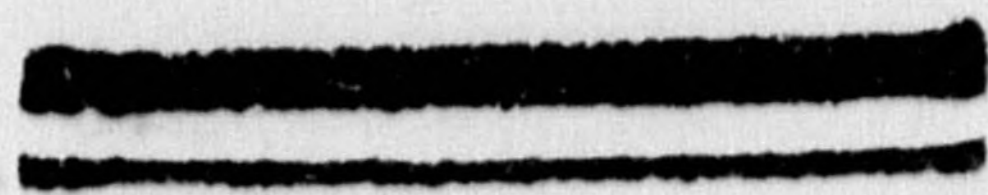
JOSEPHUS TÖRÖK

*V. Archidiaconus et Parochus
 Rimaszombathiensis.*

Mense Novembri Anno 1795.

Di ponto hanc mergite pestem! Aen. Lib. III

Semper erant, et erunt victricia Cæsaris arma!
 Nullus adhuc palmam de Jove victor habes.
 Sæpe licet simuletque fugam, victusque putetur,
 Multaque sub dubio tempora Marte trahat:
 Bella tamen semper sua finiet ille triumphis,
 Hosteque de victo certa trophæa feret.

Et Gallum, tumeat rebus licet ille secundis,

Cæsaris Augustos ante videbo pedes.

Hanc etiam tetram pestem, Divumque furorem

Tartareis tempus post breve reddet aquis.

Et quid Galle crepas, quid bellica facta peroras?

Hæc tua bella Tibi quod peperere decus?

Impostor captis, non victor in arcibus hæres:

Quæritur, hisne putas, Martia palma viis?

Battavus Ipse tuis vinxit sua crura catenis,

Sponte dedit famulas in tua vincla manus.

Hic humiles muros, et apertas frangere portas;

Summa tuæ Laudis, summa Laboris erat.

Hic Tu miles eras, ubi prælia nulla: sed auri,

Argentique ingens vis rapienda fuit.

Et pudor, et scelus est socias eradere gentes,

Arma sua ante tuos quæ posuere pedes.

At non sola pavet vestras Hollandia vires,

Circum per multos signa tulistis agros.

Belga prior vestras fæde juravit ad aras,

Et primus vestro suxit ab ore virus.

Turpis ad Imperii furor hinc se transtulit arces,

Et reperit patulas hospes ubique fores.

Ad Tibi devotas ibas cum milite messes:

Præda legenda Tibi, non facienda fuit.

Marte nihil fecit dignum Tua bellica virtus,

Diruta sunt manibus mænia nulla tuis.

Scilicet ad populi tua pestis corda præivit,

Hæc cæpit gentes: hac duce capta tenes.

Ante venenatis sopiisti pectora succis:

Factaque sunt libris ebria corda tuis.

Hæc Tibi non magnam pariet victoria laudem,

Ad quam dux non Mars, sed maga Circe fuit.

Sic captos pueri cogunt ad retia pisces,
 Ante quibus medicas exhibuere dapes.
 I! nunc tam pulchros iterum pete Galle triumphos!
 Sunt iterum glacie tergora fixa maris.
 Sed nempe ante Tuos Cæsar sua castra retraxit:
 Laudem ergo cæsi Cæsaris hostis habes!
 Hoc est; quod jactas: hic se tua gloria figit:
 Tota sed hæc nullum gloria pondus habet.
 Vidi ego sæpe trucem canibus cessisse leonem,
 Hosque ausos tantæ vellere terga feræ:
 Vidi etiam versi percussos ungue leonis
 Non latratorios, funera facta, canes.
 Turba avium imbellis sic sæpe per aëra milvum
 Pellit, et O! risum de fugiente facit:
 Sed postquam pugil ille suos se vertit in hostes,
 Quæsito refugas vulnere sternit aves.
 Spargit Galle tuas hic milvus in æthera plumas;
 Magnanimusque quatit jam tua terga Leo.
 Quo properas? quo Galle ruis? cui castra relinquis?
 Ne fuge: siste pedem: gallus es! arma cape.
 Forte Tibi Rhenus medicatas præbuit undas?
 Hinc furor, hinc cecidit spiritus ille tuus.
 Nempe diu qui se retrahebat, quique triumphum
 Hac ipsa voluit nobilitare mora.
 In Te FRANCISCUS tandem sua fulmina Cæsar
 Torsit, et a Rheno Te fugat usque stigem!
 Ah FRANCISCE Deum vindex, Tutelaque Regum!
 Utere fulminibus: fac modo Martis opus.
 Perde Gygantæam hanc, et funditus obtere stirpem,
 Quæ tulit in Reges, et tulit arma Deos.
 Hic erit in toto celeberrimus orbe triumphus,
 Quem Tu, par Marti, Cæsar, et unus ages.

Nil dabis hinc dubioque Anglo, vafroque Borusso,
 Qui pactam fæde deseruere fidem.

Klerje tryumphali redimitus tempora quercu
 Prima hujus pompæ pars sit, ut author erat.

In quoque Gallorum spoliis onerate *Vorumser*

Huc ades! ignivomi tergore vectus equi.

Hic tua canities tot palmis clara, quot annis,

Accipiet factis præmia digna suis.

His super argute risit Victoria: fertque

Serta, quibus donet Cæsaris arma sui.

Austriacæ nunc ergo acies nunc cædite Gallum,

Sternite nunc illum, dum fugit. ense, globo,

Hufzare præcipue, Tu vere Martia proles,

Currenti ad palmam da modo calcar equo.

Quot Tibi pro domitis Gallis Tua patria Gallos,

Quantaque pro fuso sanguine vina dabit!

Hanc instare diem plausum facientibus alis,

Voceque dulcisona cras mihi galle canas!

